

**Кваліфікаційна робота на здобуття
другого (магістерського) рівня вищої освіти**

**Особливості професійної підготовки
за професією “Швачка”
в закладах пенітенціарної системи**

Виконав: студент II курсу, гр. ПН (ЛП)-63 Роман Артеменко

Науковий керівник: д.п.н., проф. Євген Кулик

Мета дослідження

Мета дослідження полягає у:

- виявленні психологічних особливостей засуджених до позбавлення волі на етапі ресоціалізації

- розробці практичних рекомендацій щодо їх підготовки як спеціалістів за професією «Швачка».

**Об'єкт
дослідження**

**Процес фахової підготовки слухачів
за професією «Швачка».**

**Предмет
дослідження**

**Технології застосування сучасних
засобів навчання в рамках реалізації
права засуджених на здобуття
професії на базі виправних колоній.**

Відповідно до мети були визначені такі завдання дослідження:

1

Проаналізувати вітчизняний та зарубіжний досвід ресоціалізації засуджених

2

Розкрити роль та значення навчальних центрів при закладах позбавлення волі

3

Виявити та обґрунтувати особливості комунікативної сфери засуджених до позбавлення волі на етапі ресоціалізації та розробити практичні рекомендації щодо засобів навчання.

4

Дослідити важливість та специфіку праці засуджених на швейному виробництві виправних колоній.

Для розв'язання поставлених завдань було використано традиційні методи педагогічних досліджень, зокрема:

- теоретичні методи (вивчення літературних джерел, нормативно-правових і навчально-методичних документів, порівняльний аналіз вітчизняного та зарубіжного досвіду організації навчально-методичної роботи, аналіз і синтез, узагальнення, систематизація теоретичних даних, узагальнення педагогічного досвіду);
- емпіричні методи (спостереження, бесіда, анкетування, самооцінювання).

Апробація результатів дослідження.

Результати дослідження на різних етапах виконання кваліфікаційної роботи обговорювалися на науково-практичних конференціях:

- Всеукраїнській науково-практичній конференції з міжнародною участю «Дизайн-освіта майбутніх фахівців : проблеми та перспективи» (Полтава, 27–28 жовтня 2022 р.)
Дизайнерська складова у професійній підготовці швачок в закладах пенітенціарної системи
- X Всеукраїнській науково-практичній конференції «Мистецтво в реаліях сучасної освіти», (Полтава, 25-26 травня 2023 р.)

Апробація результатів дослідження.

- Всеукраїнській науково-практичній конференції здобувачів вищої освіти та молодих учених «Перспективні напрями сучасної науки та освіти», (Полтава, 18-19 травня 2023 р.)
- VIII Всеукраїнській науково-практичній конференції «Традиції та новітні технології у розвитку сучасного мистецтва», (Полтава, 18 січня 2023 р.)

Апробація результатів дослідження.

- Всеукраїнській науково-практичній конференції «Безпека життя і діяльності людини: теорія та практика», присвяченої Всесвітнім дням цивільної оборони та охорони праці, (Полтава, 27-28 квітня 2023 р.)
- Всеукраїнська студентська науково-практична конференція «Дизайн-освіта у професійній підготовці майбутніх фахівців» (Полтава, 26 жовтня 2023 р.)

Розділ 1

ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ ДОПОМОГИ ЗАСУДЖЕНИМ

Методологія трудового навчання А.С. Макаренка

Розглядаючи історію розвитку допомоги засудженим слід згадати нашого славетного земляка, видатного українського педагога, Антона Семеновича Макаренка.

Він був блискучим педагогом, психологом і громадським діячем, засновником трудового виховання в педагогіці. Його методологія трудового навчання базувалася на ідеях гуманізму, важливості колективу, та розвитку особистості через активну участь у виробничих процесах.

Основні принципи методології трудового навчання А.С. Макаренка

Сила колективу

Макаренко вірив у силу колективу і вважав його найважливішим фактором для виховання

Трудова діяльність

Трудова діяльність сприяє розвитку практичних навичок, відповідальності та самостійності

Демократія та самоврядування

Прагнув навчити дітей самостійно приймати рішення і брати участь в управлінні колективом

Гуманізм та індивідуалізація

Визнавав право кожної дитини на індивідуальний розвиток, враховуючи її здібності та інтереси

Педагогічний оптимізм

Намагався створити таке середовище, де діти мали змогу розвиватися, оточені підтримкою та позитивними прикладами

Основні аспекти трудового навчання в виправно-трудовах колоніях:

Трудова діяльність

Трудова діяльність допомагає їм розвивати навички, набуті у процесі навчання та практичної діяльності

Отримання професійних навичок

Отримані професійні навички допомагають забезпечити інтеграцію на ринок праці та підвищити їх шанси на успішну адаптацію після виходу з установи

Соціальна адаптація

Під час трудового навчання засуджені також отримують різноманітні соціальні навички, такі як комунікація, співпраця, вирішення конфліктів тощо.

Психологічна підтримка

Здобуття нових умінь та навичок в процесі виробничої діяльності можуть сприяти підвищенню самоповаги та покращенню психологічного самопочуття засуджених

Підготовка до повернення до суспільства

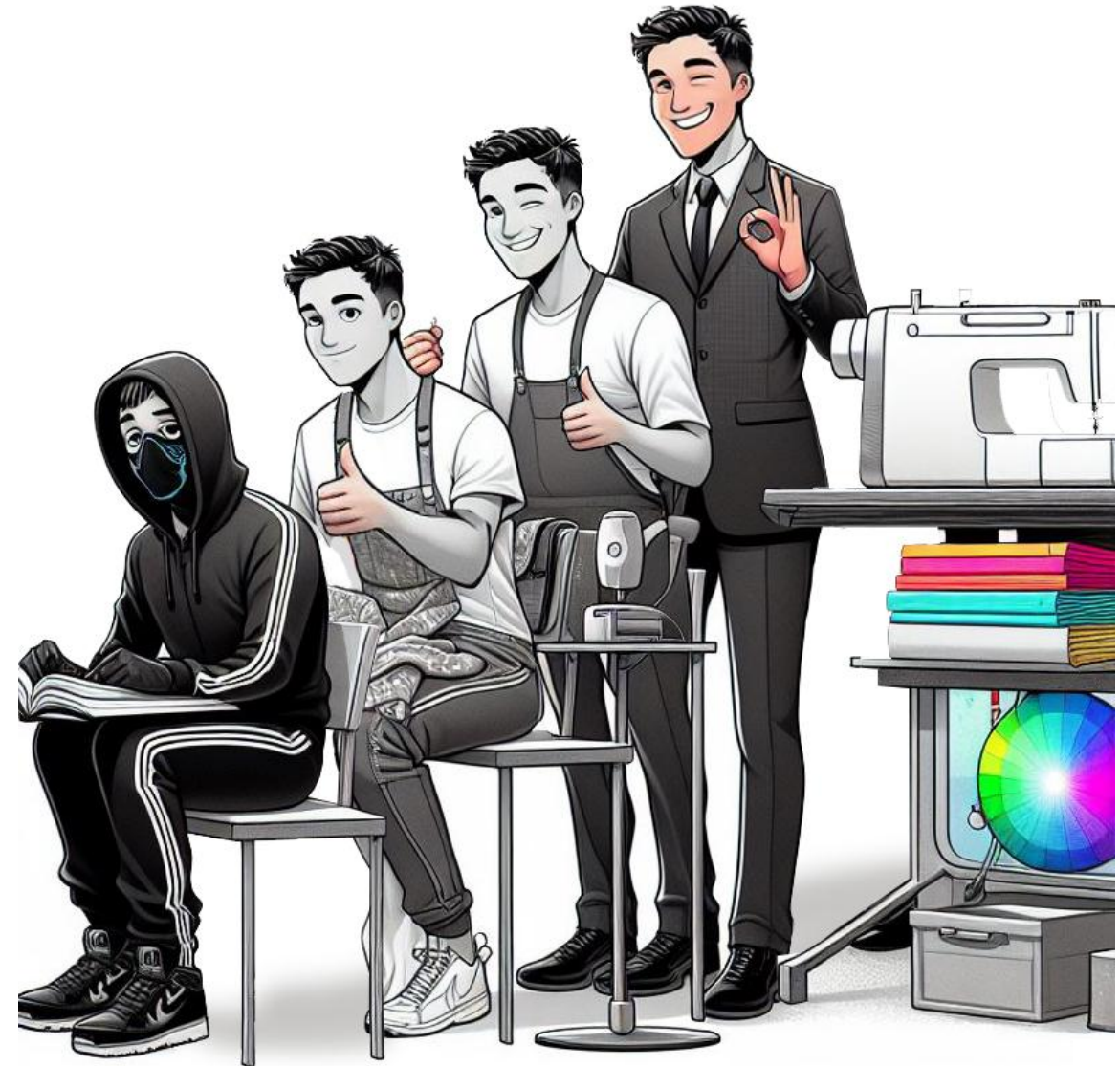
Трудове навчання підготовлює засуджених до життя після виходу з установи, надаючи їм певні навички та ресурси для успішної адаптації у реальному світі

Висновки до першого розділу

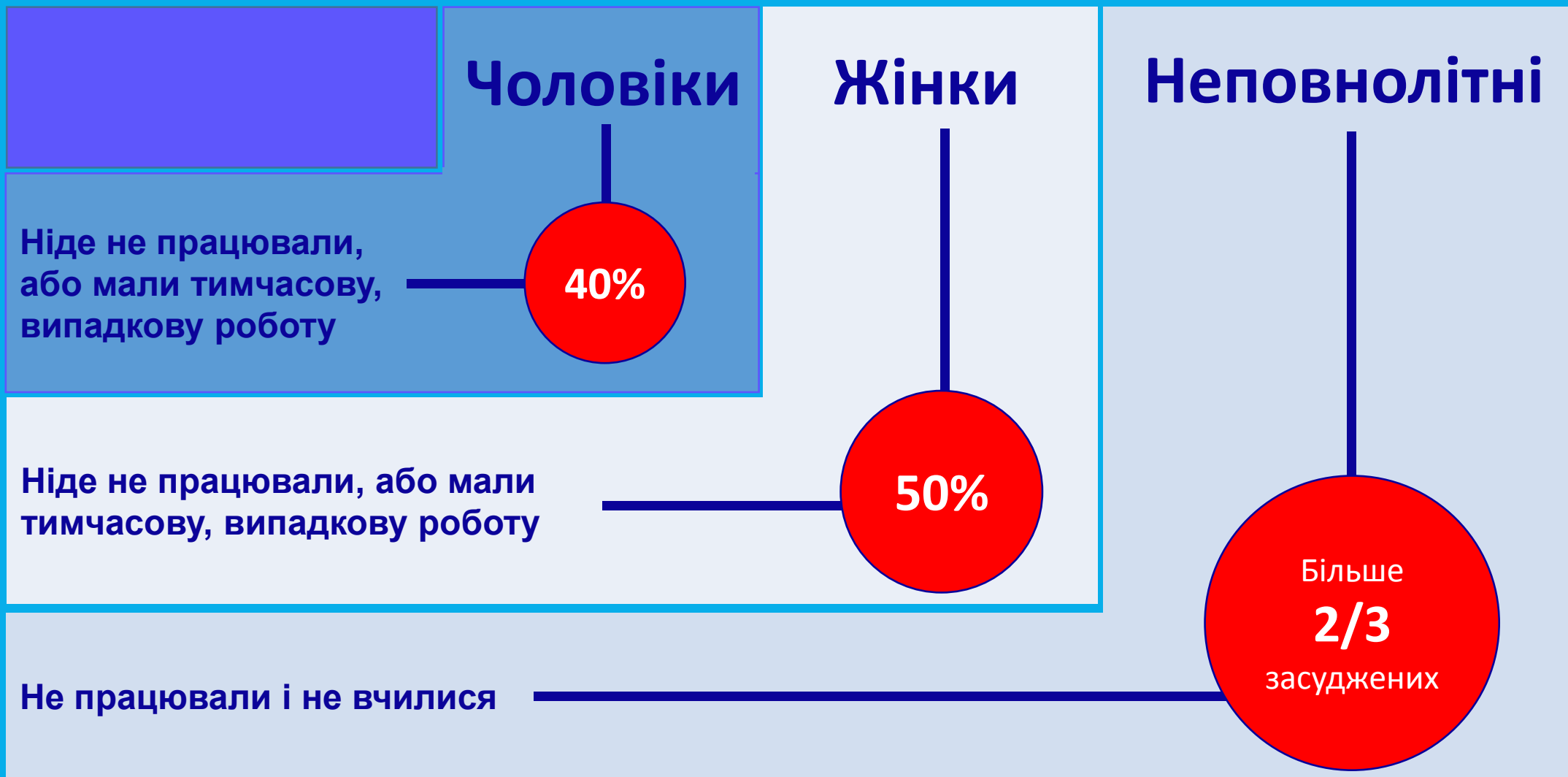
**Обидва аспекти - методологія
А. С. Макаренка та трудове навчання
у виправних колоніях – перевірені
часом та практичним застосуванням
не в одній країні світу.**

Розділ 2

СУЧАСНІ МЕТОДИ РЕСОЦІАЛІЗАЦІЇ ЗАСУДЖЕНИХ ЗА ДОПОМОГОЮ НАВЧАЛЬНИХ ЦЕНТРІВ

СТАТИСТИКА ЗЛОЧИННОСТІ СУЧАСНОСТІ В ЗАЛЕЖНОСТІ ВІД РІВНЯ ОСВІТИ ТА ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ

Соціальна значимість праці засуджених є важливим аспектом в сучасному суспільстві.

Розділ 3

ПРОБЛЕМАТИКА НАЛАГОДЖЕННЯ ВИРОБНИЧОГО НАВЧАННЯ В УСТАНОВАХ ПЕНІТЕНЦІАРНОЇ СИСТЕМИ

**Етапи роботи педагога
зі спецконтингентом**

**Проведення
екскурсії**

**Теоре-
тичні
навчання**

**Практичні
навчання**

**Проф-
орієнтація**

**Дистан-
ційне
навчання**

**Перше
знайомство**

**Вручення
дипломів**

**Виробнича
база**

Диференційне навчання

Різний вік

Різний рівень освіти

Різне кримінальне минуле

Перспективи розвитку

Мотивування

Корисні та затребувані знання

**Значущість професії для
найближчого та
подальшого майбутнього**

Професійне зростання

Складність та специфіка налагодження поопераційного виготовлення швейних виробів

- Відсутність відчуття колективної відповідальності
- Складність виявлення відповідального за брак
- Необхідність розбивки групи на маленькі підгрупи
- Позначення номера підгрупи на виробі

Висновки

Важливим етапом педагогічної роботи та реабілітації засуджених є створення ефективних методів навчання, підтримка соціальної адаптації та професійної підготовки вихованців у системі виправних колоній.

**Кваліфікаційна робота на здобуття
другого (магістерського) рівня вищої освіти**

**Особливості професійної підготовки
за професією “Швачка”
в закладах пенітенціарної системи**

Виконав: студент II курсу, гр. ПН (ЛП)-63 Роман Артеменко

Науковий керівник: д.п.н., проф. Євген Кулик